

Nydalen, 4. juni 2023

Til: Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Fra: Ice Communication Norge AS

Sendt på epost til firmapost@nkom.no med kopi til ivo@nkom.no og mma@nkom.no

Kommentarer til Telenors høringssvar

Ice Communication Norge AS (Ice) viser til analyse av markedet for tilgang til og samtaleoriginering i offentlige kommunikasjonsnett (markedsanalysen) publisert 22. mars 2023, og høringssvarene som ble publisert etter fristen 14. mai. Ice ønsker å gi noen kommentarer til Telenors høringssvar. Opplysninger markert med gult er forretningshemmeligheter og må unntas offentlighet.

Telenor har uttrykt et sterkt ønske om å kunne utøve sin betydelige markedsstyrke uten innblanding fra myndighetene. Dette ønsket skal imidlertid balanseres mot de utfordringene andre aktører møter, spesielt de som prøver å etablere konkurranse gjennom oppbygging av egen infrastruktur. Nkom har gjennomført detaljert analyse og har konkludert med at behovet for regulering er til stede for å sikre sunn og bærekraftig konkurranse. Telenors motvilje mot denne analysen er som forventet, gitt at selskapet tidligere har argumentert mot regulering.

Telenor har klart å beholde et kraftig grep om det norske markedet, spesielt sammenlignet med andre tidligere monopolister i sammenlignbare land. Det siste tiåret er også preget av en rekke saker der Telenor har blitt pålagt av myndighetene å betale høye gebyrer grunnet konkurransehindrende adferd. Selskapets sterke markedsposisjon har gitt økonomiske fortrinn, noe som har ledet til betydelige investeringer i infrastruktur og det nettverket Telenor ofte beskriver som «verdens beste mobilnett». Det tilsier at Telenor har, på tross av reguleringen, hatt svært gode rammevilkår i mange år som har gitt dem mulighet til å utvikle sin forretning og gjøre investeringer som er svært krevende for andre å gjøre. Dette har skapt et miljø som har gjort det vanskelig for andre selskaper å konkurrere, og målet om deregulering har tatt lenger tid enn det man tidligere håpet på.

Mål om deregulering

Konkurranselandskapet vil, med Ice sin inntreden, kunne endre seg. Ice har vokst i markedsandeler, men er fremdeles helt avhengig av avtale om nasjonal gjesting for å kunne konkurrere effektivt mot Telenor og Telia. Telenor skriver i sitt høringssvar:

Reguleringens ene formål om å stimulere til bærekraftig infrastrukturkonkurranse mellom tre landsdekkende nett er allerede oppfylt.

Telenor viser så til uttalelse fra Nkom:

Vårt klare utgangspunkt er at dette er siste runde med regulert pris for nasjonal gjesting i Telenors nett, det vil si bruk av Telenors mobilnett der ICE ikke selv har egen mobildekning. Dette betyr at vi mener at markedet om tre års tid kan ordne opp selv, uten Nkoms inngripen.

Ice tolker det slik at Nkom har som mål å deregulere så raskt markedet begynner å vise tegn til etablering av bærekraftig konkurranse. Det er et mål Ice støtter helhjertet opp om, og jobber proaktivt for. Nkom må derimot følge retningslinjene, som innebærer å gjennomføre en ny markedsanalyse før det tas en avgjørelse om å deregulere markedet. Telenor er i sitt høringssvar svært opptatt av at Nkom må følge retningslinjene, så det overrasker at Telenor mener Nkom allerede i 2020 kunne konkludert på forhånd. Det ville selvsagt vært brudd på retningslinjene. Konkurransesituasjonen handler ellers ikke utelukkende om tre mobilnettverk, men et bredere helhetsbilde som myndighetene må vurdere.

Dekning

Dekning er et sentralt tema i diskusjonen om markedsregulering. Norske mobilkunder er svært opptatt av den mobildekningen de får fra sin operatør. For Ice er det umulig å tilby tjenester for mobiltelefoni med kun 95% befolkningsdekning alene, spesielt gitt at flatedekningen er vesentlig lavere enn konkurrentenes. Derfor er Ice avhengig av nasjonal gjesting for å kunne konkurrere effektivt

Telenor skriver videre:

At mange kunder prioriterer sikkerhet og kvalitet høyere enn pris er ikke et problem som fordrer myndighetsinngrep, men en driver for stadig bedre nett og tjenester i det norske markedet; reguleringen må ikke undergrave denne konkurransen.

Telenor, med sin sterke markedsposisjon gjennom mange år, har hatt majoriteten av omsetningen i markedet med god fortjeneste. Disse inntektene har delvis blitt reinvestert i infrastruktur det har vært vanskelig for andre å konkurrere med. Vi forventer at denne situasjonen vil endre seg. Ice mener nettopp Telenors utsagn om dekning nok en gang understreker behovet for å opprettholde reguleringen for å fremme bærekraftig konkurranse i mobilmarkedet.

Over flere år har Ice bygget opp en sterkere dekningsposisjon. Enhver svekkelse av den posisjonen vil være til fordel for Telenor og Telia, og forverre konkurransesituasjonen i markedet. Det er derfor viktig å sikre at reguleringen opprettholdes, for å sikre at norske mobilbrukere har tilgang til et variert utvalg av mobiloperatører og på sikt etablere bærekraftig konkurranse. Alt dette er nødvendig for å sikre deregulering av markedet.

Samlokalisering

Ice har fått partsinnsyn i Telenors høringssvar der selskapet skriver:

Det kan påpekes at prisnivået i Norge tilbudt av Telenor Infra til ICE og Telia er spesielt lavt på grunn av regulering, men det er verdt å merke seg at også den uregulerte delen av markedet – samlokasjonspunkter tilbudt av andre enn Telenor Infra, eller samlokasjon tilbudt av Telenor Infra til kunder som ikke er omfattet av markedsreguleringen – også er lavt priset sammenlignet

med andre land. Videre er det liten grunn til å tro at reguleringen av Telenor Infra disiplinere resten av markedet, gitt at konkurransen i dette markedet foregår lokalt. Der Telenor Infra ikke kan tilby samlokasjon er det tvilsomt om Telenor Infra vil påvirke prisnivået. Dette underbygges om man sammenligner priser som tilbys fra ulike tårnaktører i det norske markedet, som i tabellen under.

(...)

Ut ifra det ovenstående, ser ikke Telenor at det er konkurranseproblemer i samlokasjonsmarkedet som bør avhjelpest med regulering. I motsetning til tidligere, da integrerte telekomoperatører kunne tenkes å ville nekte tilgang til samlokasjon for sine konkurrenter, er det helt usannsynlig at tårnselskapene som nå er satt opp for å kommersialisere tårninfrastruktur vil ønske å stenge ute sine viktigste kundegrupper. Prisnivået på denne delen av markedet som ikke er under regulering viser også at fravær av prisregulering ikke vil føre til priser som skaper konkurranseproblemer for sluttmarkedene for telefonikoblede mobiltjenester.

Videre vil Telenor påpeke at eksisterende regulering av samlokasjon ikke er treffsikkert innrettet med tanke på reguleringens formål om å understøtte utbygging av et tredje mobilnett for å øke konkurransen i sluttbrukermarkedene.

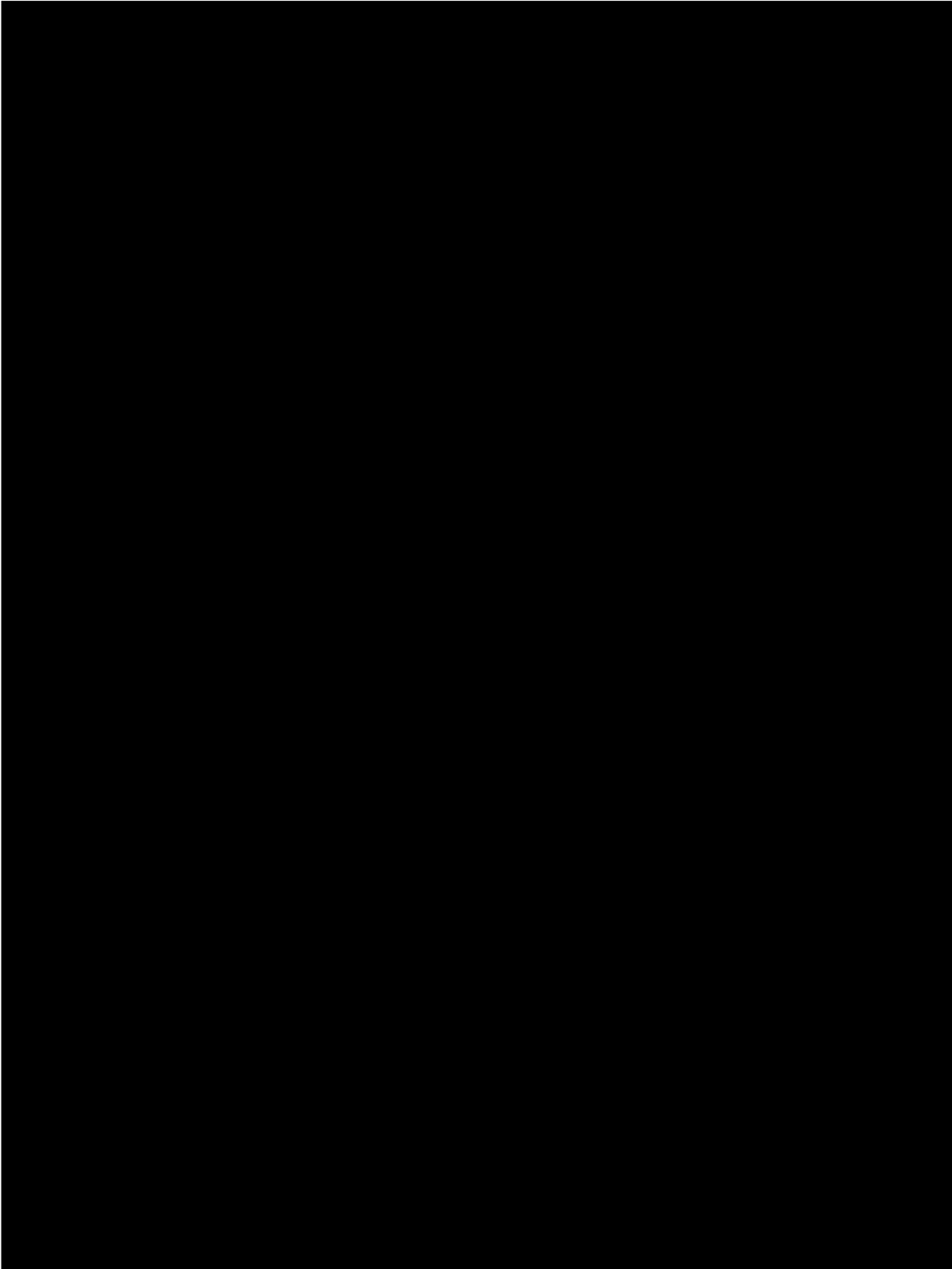
Prisreguleringen er i praksis en subsidie betalt av regulert aktør, til aktører som har krav på de regulerte prisene, i form av å måtte tilby priser som ikke kompenserer økonomisk kostnad. Det aller meste av denne subsidien Telenor Infra gir fra seg går imidlertid ikke til utbyggeren av et tredje mobilnett ICE, men til Telia, som ikke bør anses som støtteberettiget i forhold til formålet og eksempelvis heller ikke er gitt en rettighet til nasjonal roaming hos Telenor.

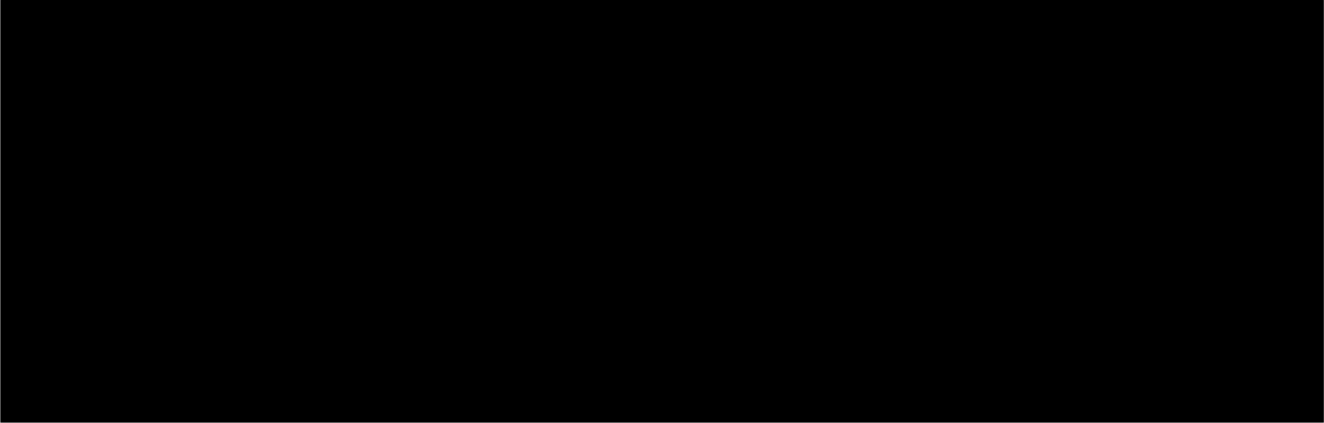
ICE' tilgang på regulerte priser for samlokalisering gjelder for øvrig ikke mer enn 65% av deres basestasjoner, som ikke baserer seg på samlokasjon hos Telenor Infra. Her gjelder kommersielle vilkår, som tilsynelatende ikke har vært til hinder for utbygging av et tredje nett.

I lys av overstående markedsbeskrivelse og omfanget av gjensidig tilgang til formålsbygde tårn/master gir asymmetriske tilgangspriser en ubegrunnet subsidie til Telia. Eventuell etableringsstøtte tiltenkt ICE i form av forutsigbar regulert tilgang til samlokalisering i Telenors nett må forutsette tilbud om resiproke priser på ICE' egne tårn/master.

Telenor har hatt svært gode økonomiske resultater over lang tid og har lyktes med å selge deler av sin infrastruktur. Det har også vært spekulasjoner i media om potensielt salg av Telenor Infra etter omorganiseringen til eget selskap. Når Telenor sammenligner innplasseringer, er det for øvrig viktig å skille mellom hvilken form for innplassering det er snakk om. I tillegg til utfordringer med innplassering hos Telenor har Ice også hatt en rekke vanskelige saker med statlige foretak, etater og kommuner. Ice har derfor tidligere vurdert om også monopol-områder, som Avinor og Bane Nor representerer ved sine flyplasser og jernbanetunneler, burde omfattes av regulering om innplassering for å sikre utbygging mobildekning.

I informasjonen som er unntatt offentlighet sammenligner Telenor prisene

A large, solid black rectangular redaction box covering the top half of the page.

Ice ønsker også fakturering av strøm basert på faktisk forbruk, som vil være positivt om samtlige tårnselskap innfører som standard. Ikke minst vil det gi samtlige aktører en økonomisk gevinst dersom de lykkes med å være mer energieffektive. Dette er noe vi gjennom Tårnselskapet allerede jobber med å få til.

Opplysninger markert med **gult** er forretningshemmeligheter og må unntas offentlighet.

På vegne av Ice Communication Norge AS

Reynir Johannesson
Direktør myndighetskontakt
og regulatorisk, Lyse AS